معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

طرح درس

روش های تدریس بالینی

رشته آموزش پزشکی

کارشناسی ارشد

مشخصات کلی دروس: (زمان تقریبی هر جلسه ۹۰ دقیقه می باشد)

عنوان	روش های ارزشیابی دانشجو ۲
مرحله ارائه	نیمسال سوم
کد درس	
مدت آموزش	۱ واحد نظری(۱۷ ساعت) + ۱/۵ واحد عملی(۳۴ ساعت)
نیمسال تحصیلی	آخرین بازنگری تابستان ۱۴۰۵
وظایف دانشجو	حضور به موقع، مشارکت فعال در پرسش و پاسخ و بحث، رعایت شئون اخلاقی، رعایت قوانین آموزشی و موارد انظباطی • مطالعه منابع تعیین‌شده قبل از هر جلسه • تهیه گزارش از فعالیت‌های عملی (حداقل ۵ گزارش در طول ترم) • طراحی یک طرح درس بالینی کامل برای یک موضوع دلخواه (پروژه پایانی) • اجرای یک جلسه میکروتدریس (۱۵ دقیقه) در یکی از موقعیت‌های بالینی • شرکت فعال در بحث‌های کلاسی و ارائه بازخورد
روش تدریس	انواع روش های آموزشز تدریس کلاس وارونه، استفاده ا مشتمل بر سخنرانی، آموزش عملی، یادگیری مبتنی پروژه، پرسش و پاسخ و ...
نحوه ارائه آموزش	حضوری و استفاده از آموزش های غیر حضوری
ارزیابی دانشجو	آزمون های عملی، ارائه پروژه
محل تشکیل کلاس	مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، سامانه های آموزش غیر حضوری مروارید
منابع اصلی	1. Dent, J. A., Harden, R. M., & Hunt, D. (2021). *A Practical Guide for Medical Teachers* (6th ed.). Elsevier.

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

(آخرین ویرایش)

2. Swanwick, T., Forrest, K., & O'Brien, B. C. (2019). *Understanding Medical Education: Evidence, Theory, and Practice* (3rd ed.). Wiley-Blackwell.
3. Delany, C., & Molloy, E. (2018). *Learning and Teaching in Clinical Contexts: A Practical Guide*. Elsevier.
4. Sherbino, J., & Frank, J. R. (2020). *Educational Design: A CanMEDS Guide for the Health Professions*. Royal College of Physicians.

مقالات کلیدی

5. Ramani, S., & Leinster, S. (2018). AMEE Guide no. 34: Teaching in the clinical environment. *Medical Teacher*, 30(4), 347–364.
6. Spencer, J. (2019). Learning and teaching in the clinical environment. *BMJ*, 326(7389), 591–594.
7. Irby, D. M. (2020). Excellence in clinical teaching: A review of the literature. *Academic Medicine*, 95(5), 789–797.
8. Bowe, C. M., & Armstrong, E. G. (2021). Assessment in clinical education. In *International Handbook of Medical Education*. Springer.

منابع آنلاین

9. MedEdPORTAL (www.mededportal.org) – مجموعه سناریوهای تدریس بالینی
10. Association for Medical Education in Europe (AMEE) – راهنماهای آموزشی (AMEE Guides)

مشخصات استاد مسؤول

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	تلفن
سارا	شفیعان	استادیار	آموزش پزشکی	علوم پزشکی کرمان	۰۳۴۳۱۳۲۵۳۴۵

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

اهداف کلی درس

دانشجویان در پایان درس قادر خواهند بود:

۱. مفهوم، اصول و ویژگی‌های تدریس بالینی را تجزیه و تحلیل کنند.

۲. روش‌های مختلف تدریس در موقعیت‌های بالینی را مقایسه و انتخاب نمایند.

۳. یک برنامه تدریس بالینی برای یک گروه هدف خاص طراحی کنند.

٤. نسبت به نقش مؤثر خود به عنوان مدرس بالینی ارزش‌گذاری نمایند.

٥. مهارت‌های اساسی تدریس در بالین را در شرایط شبیه‌سازی‌شده به کار گیرند.

۲ .اهداف جزئی درس (در سه حیطه)

حیطه شناختی

دانشجویان باید بتوانند:

- تعریف تدریس بالینی و تفاوت آن با تدریس نظری را توضیح دهند.
- ویژگی‌های تدریس بالینی مؤثر و محیط مطلوب یادگیری بالینی را فهرست کنند.
- انواع موقعیت‌های یادگیری در بالین را طبقه‌بندی نمایند.
- ویژگی‌های اساتید بالینی کارآمد را تحلیل کنند.
- مراحل برنامه‌ریزی و طراحی آموزشی برای تدریس بالینی را طراحی نمایند.
- روش‌های تدریس در موقعیت‌های خاص مانندbedside ، morning report، journal clubو ... را مقایسه و نقد کنند.
- اصول ارزشیابی در تدریس بالینی را ارزیابی نمایند.

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

حیطه عاطفی – نگرشی

دانشجویان باید بتوانند:

- نسبت به اهمیت تدریس بالینی در آموزش پزشکی حساسیت نشان دهند .
- در بحث‌های کلاسی درباره چالش‌های تدریس بالینی فعالانه مشارکت کنند .
- اهمیت بازخورد سازنده در بالین را بپذیرند .
- برای ارتقای کیفیت تدریس بالینی متعهد شوند.
- در مواجهه با موقعیت‌های بالینی، رویکرد یادگیری مادام‌العمر در پیش گیرند.

حیطه روانی-حرکتی (مهارتی)

۱. با استفاده از یک سناریوی بالینی استاندارد ، یک جلسه تدریس کنار بالین طراحی و اجرا کند به‌گونه‌ای که حداقل ۸۰٪ مراحل آموزشی مدل‌های معتبر مانند SNAPPS رعایت شود .

۲. با مشاهده یک گزارش صبحگاهی، نقاط قوت و ضعف آن را تحلیل کرده و گزارش کتبی ارائه دهد که حداقل ۵ نقطه قوت و ۵ نقطه ضعف مستند را شامل شود .

۳. در یک جلسه ژورنال کلاب، مقاله‌ای مرتبط با آموزش بالینی را نقد و ارائه کند به‌طوریکه ساختار نقد شامل مقدمه، روش‌شناسی، نتایج و کاربرد بالینی باشد.

٤. با استفاده از بیمار شبیه‌سازی‌شده، تدریس بالینی مبتنی بر مورد را اجرا نماید به‌طوریکه حداقل ۵ دقیقه تعامل مؤثر با بیمار و استدلال بالینی را نشان دهد.

۵. در محیط اتاق عمل شبیه‌سازی‌شده ، مهارت آموزش یک پروسیجر ساده را به دانشجوی سال پایین‌تر آموزش دهد به‌طوری که مراحل به ترتیب صحیح و با رعایت اصول ایمنی انجام شود.

٦. طی یک تماس تلفنی شبیه‌سازی‌شده ، مشاوره آموزشی به یک دانشجو ارائه کند که شامل حداقل سه نکته کلیدی آموزشی و دو بازخورد مثبت باشد.

۷. پس از مشاهده یک جلسه تدریس در آزمایشگاه مهارت‌های بالینی، یک لاگ بوک تأملی تهیه کند که حداقل دو صفحه بوده و شامل تحلیل احساسات و یادگیری‌های خود باشد.

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

جلسات ارائه دروس: (زمان تقریبی هر جلسه ۱۵۰ دقیقه می باشد)

فرم طرح درس روزانه

جلسه	عنوان جلسه (نظری)	هدف کلی جلسه نظری	اهداف شناختی	زمان (نظری)	عنوان فعالیت عملی	اهداف مهارتی	زمان (عملی)
۱	تعریف تدریس بالینی و مقایسه با تدریس نظری	تفاوت‌های کلیدی را **تبیین کند**	-تدریس بالینی را **تعریف کند**. -تفاوت‌های آن با نظری را **توضیح دهد**.	۱ ساعت	مشاهده فیلم تدریس بالینی و نظری	-با مشاهده فیلم، ویژگی‌های بالینی را **فهرست کند**.	۱/۵ ساعت
۲	ویژگی‌های تدریس بالینی و محیط مطلوب	عوامل مؤثر بر یادگیری بالینی را **تحلیل کند**	-ویژگی‌های محیط مطلوب را **نام ببرد**. -تأثیر محیط بر یادگیری را **تفسیر کند**.	۱ ساعت	بازدید از بخش بالینی و تهیه گزارش محیطی	-با حضور در بخش، عوامل محیطی را **مشاهده و ثبت کند**.	۱/۵ ساعت
۳	ویژگی‌های اساتید بالینی کارآمد	نقش مدرس را **ارزیابی کند**	-ویژگی‌های مؤثر را **فهرست کند**. -سبک‌های تدریس را **مقایسه نماید**.	۱ ساعت	مصاحبه با یک مدرس بالینی	-از طریق مصاحبه، ویژگی‌های او را **تحلیل کند**.	۱/۵ ساعت
۴	برنامه‌ریزی و طراحی آموزشی در بالین	یک طرح درس بالینی **طراحی کند**	-مراحل طراحی را **شرح دهد**. -اهداف آموزشی را **بنویسد**.	۱ ساعت	طراحی یک جلسه بالینی فرضی	-با استفاده از یک سناریو، طرح درس **تهیه کند**.	۱/۵ ساعت

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

فرم طرح درس روزانه

جلسه	عنوان جلسه (نظری)	هدف کلی جلسه نظری	اهداف شناختی	زمان (نظری)	عنوان فعالیت عملی	اهداف مهارتی	زمان (عملی)
۵	موقعیت‌های یادگیری در بالین	انواع موقعیت‌ها را **طبقه‌بندی کند**	-موقعیت‌های مختلف را **نام ببرد**. -مزایا و معایب هر یک را **توضیح دهد**.	۱ ساعت	تحلیل موردی از یک موقعیت خاص	-یک موقعیت انتخابی را **نقد کند**.	۱/۵ ساعت
۶	تدریس کنار بالین(Bedside Teaching)	اصول تدریس کنار بالین را **به کار گیرد**	-مدل‌های رایج را **مقایسه کند**. -مراحل اجرا را **توضیح دهد**.	۱ ساعت	اجرای شبیه‌سازی‌شده تدریس کنار بالین	-با بیمارنما، تدریس کنار بالین را **اجرا کند**.	۱/۵ ساعت
۷	گزارش صبحگاهی(Morning Report)	نقش آن در آموزش را **تحلیل کند**	-ساختار گزارش صبحگاهی را **تشریح کند**. -چالش‌های آن را **ارزیابی نماید**.	۱ ساعت	مشاهده و تحلیل یک گزارش صبحگاهی ضبط‌شده	-گزارش را مشاهده و تحلیل کتبی **ارائه دهد**.	۱/۵ ساعت
۸	ژورنال کلاب(Journal Club)	نحوه هدایت ژورنال کلاب را **طراحی کند**	-اهداف ژورنال کلاب را **توضیح دهد**. -معیارهای نقد مقاله را **فهرست کند**.	۱ ساعت	اجرای یک ژورنال کلاب با مقاله مشخص	-مقاله‌ای را نقد و به صورت شفاهی **ارائه کند**.	۱/۵ ساعت
۹	تدریس بالینی مبتنی بر مورد (Case Base Teaching)	اصول CBT را **به کار گیرد**	-مراحل CBT را **شرح دهد**. -تفاوت آن با سایر روش‌ها را **تبیین کند**.	۱ ساعت	طراحی و اجرای یک سناریوی CBT	-با یک مورد بالینی، جلسه را **اجرا کند**.	۱/۵ ساعت

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

فرم طرح درس روزانه

جلسه	عنوان جلسه (نظری)	هدف کلی جلسه نظری	اهداف شناختی	زمان (نظری)	عنوان فعالیت عملی	اهداف مهارتی	زمان (عملی)
۱۰	بیمار شبیه‌سازی‌شده و استاندارد	کاربرد آن را در آموزش **ارزیابی کند**	-انواع شبیه‌سازی را **نام ببرد**. -نقش آن در یادگیری را **تحلیل کند**.	۱ ساعت	کار با بیمارنما و دریافت بازخورد	-با بیمارنما، اخذ شرح حال را **تمرین کند**.	۱/۵ ساعت
۱۱	تدریس در اتاق عمل	چالش‌ها و راهبردها را **تحلیل کند**	-اصول تدریس در اتاق عمل را **توضیح دهد**. -ایمنی و اخلاق را **تفسیر کند**.	۱ ساعت	شبیه‌سازی تدریس یک پروسیجر	-در محیط شبیه‌سازی، پروسیجر را **آموزش دهد**.	۱/۵ ساعت
۱۲	تدریس در محیط سرپایی(Ambulatory)	تفاوت‌های آن با محیط بستری را **مقایسه کند**	-ویژگی‌های محیط سرپایی را **فهرست کند**. -تکنیک‌های تدریس سریع را **شرح دهد**.	۱ ساعت	طراحی یک جلسه سرپایی فرضی	-با زمان محدود، یک سناریوی سرپایی **طراحی کند**.	۱/۵ ساعت
۱۳	گراند راند(Grand Round)	نقش آن در آموزش را **ارزیابی کند**	-ساختار گراند راند را **تشریح کند**. -نقاط قوت و ضعف را **تحلیل نماید**.	۱ ساعت	مشاهده و نقد یک گراند راند	-گزارش کتبی از یک گراند راند **تهیه کند**.	۱/۵ ساعت
۱۴	تدریس از طریق تلفن و آموزش از راه دور	کاربرد آن در بالین را **تحلیل کند**	-فرصت‌ها و چالش‌ها را **توضیح دهد**. -اصول ارتباطی را **فهرست کند**.	۱ ساعت	شبیه‌سازی مشاوره تلفنی	-در یک تماس شبیه‌سازی‌شده، راهنمایی **ارائه دهد**.	۱/۵ ساعت

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

فرم طرح درس روزانه							
جلسه	عنوان جلسه (نظری)	هدف کلی جلسه نظری	اهداف شناختی	زمان (نظری)	عنوان فعالیت عملی	اهداف مهارتی	زمان (عملی)
۱۵	تمرین تأملی(Reflective Practice)	نقش آن را در توسعه حرفه‌ای **تبیین کند**	-مدل‌های بازتاب را **مقایسه کند**. -اهمیت آن را **ارزیابی نماید**.	۱ ساعت	نوشتن یک لاگ بوک تأملی	-بر اساس تجربه خود، لاگ بوک **تهیه کند**.	۱/۵ ساعت
۱۶	تدریس در آزمایشگاه مهارت‌های بالینی	روش‌های تدریس در مرکز مهارت هارا **طراحی کند**	-مراحل تدریس یک مهارت را **شرح دهد**. -انواع فیدبک را **طبقه‌بندی کند**.	۱ ساعت	آموزش یک مهارت بالینی در لابراتوار	-یک مهارت را به هم‌تیمی **آموزش دهد**.	۱/۵ ساعت

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.

شیوه ارزشیابی

نحوه ارزشیابی و نمره‌دهی

- آزمون کتبی پایان ترم (٤٠٪)
- فعالیت‌های عملی و گزارش‌ها (٣٠٪)
- پروژه پایانی (٢٠٪)
- مشارکت کلاسی و حضور فعال(١٠٪)

تکالیف و پروژه‌ها

تکلیف در طول ترم :

- تهیه گزارش از فعالیت‌های عملی شامل موقعیت های تدریس بالینی در بیمارستان های آموزشی (حداقل ۵ گزارش در طول ترم)
- اجرای یک جلسه میکروتدریس (۱۵ دقیقه) در یکی از موقعیت‌های بالینی

پروژه پایان ترم:

- طراحی یک طرح درس بالینی کامل برای یک موضوع دلخواه (پروژه پایانی)

کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی کرمان است. هرگونه کپی یا بهره برداری منوط به اجازه این دانشگاه است.